Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Гей, сміло стань,
Гей, прямо глянь,
Ти ворогам у вічі!
На славний бій,
Останній бій,
Усіх Отчизна кличе!
Максим Рильський

№ 29 (291)
12 серпня
2010 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викла-дених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ВИМОГА

«ПОКРАЩІТЬ ЖИТТЯ ВЖЕ СЬОГОДНІ!»

– вимагали виконати передвиборні обіцянки влади учасники пікету

5 серпня перед будинком влади в Івано-Франківську представники політичних партій і громадських організацій провели пікетування. Захід був ініційований ВО «Свобода» – членом обласного Народного Комітету захисту України. Його підтримали й інші члени НКЗУ. Пікетувальники тримали гасла: «Де дешевий газ за оренду української землі?», «Єднаймося в Комітеті Захисту України», «Просвіта» – проти державної зради» та інші.

Ця протестна акція скерована проти політики урядування Януковича–Азарова, зокрема, щодо підняття тарифів на газ для населення. Промовці – співголова обласного НКЗУ Д. Захарук, член політради ВО «Свобода» Р. Марцінків, представник «Батьківщини» В. Бойчук, голова міської організації ВО «Свобода» Р. Онуфріїв та інші розцінили постанови Уряду як наступ на соціальні права народу, а гуманітарну політику – як антиукраїнську.

Пікетування закінчилось ухваленням заяви.

Голові Івано-Франківської обласної ради
п. Ігорю Олійнику
Голові Івано-Франківської облдержадміністрації
п. Михайлові Вишиванюку

ЗАЯВА

учасників пікету 5 серпня 2010 року
біля Івано-Франківської облдержадміністрації

Кожен день приносить українцям все нові та нові «блага» у рамках обіцяного Януковичем фальшивого «покращення життя вже сьогодні». Чергове свідчення цього – підвищення на 50 відсотків ціни на газ для населення. Це антинародне рішення, яке ухвалили 13 липня 2010 року, з 1 серпня 2010 року підвищує ціни на газ і для населення, і для суб'єктів господарювання, які виробляють теплову енергію. Тобто «в комплекті» з підвищенням ціни на газ отримаємо також підвищення тарифів на опалення і гарячу воду, які зростуть на 20–25 відсотків.

На довершення Уряд Азарова–Тігіпка блискавично зареєстрував цю постанову, принагідно скасувавши попереднє рішення Кабміну, яким заборонялося підвищувати ціни на газ для населення.

Таким чином, Уряд підвищив ціну на газ, навіть не посоромившись того факту, що населення споживає вітчизняний (себто видобутий в Україні) газ і здорожувати ціну на нього – це відкритий грабунок громадян своєї країни.

Це, як лакмусовий папірець, висвітлило всю ницість та огидність політики подвійних стандартів, яку проводить Партія реґіонів: багатим – усе, бідним – крихти з панського (олігархічного) столу. Адже газ подорожчає лише для простих українців і аж ніяк не для великих підприємств. Іншими словами, Янукович по-батьківськи захистив своїх спонсорів-олігархів, які у питанні збагачення демонструють нечувані апетити.

Реально «покращення життя вже сьогодні» – дешевий ідеологічний слоґан, передвиборна наживка, призначення якої – привабити й обдурити довірливого виборця, перекласти на його плечі тягарі нинішнього дірявого бюджету, а потім, обікравши до нитки, купувати за безцінь – за кілограм гречки та окраєць ковбаси. Нинішній уряд Азарова–Тігіпка штовхає українську економіку у прірву, маскуючи відверті провали вихваляннями віртуальною «стабільністю» та помпезними святкуваннями неіснуючих економічних перемог.

В умовах нинішньої економічної розрухи, безробіття, соціальної незахищеності, підвищувати ціну на газ на 50 відсотків – це злочин проти українців, які у переважній своїй більшості вже й так ледь животіють.

Ми, учасники пікету в Івано-Франківську, виступаємо категорично проти підвищення ціни на газ для населення. У зв'язку з цим вимагаємо:

1. Від голови обласної ради Ігоря Олійника та депутатів обласної ради скликати позачергову сесію обласної ради й ухвалити відповідні заяви до Кабінету Міністрів України та Президента України щодо захисту жителів Івано-Франківської області від підвищення ціни на газ на 50 відсотків.

2. Від голови обласної державної адміністрації Михайла Вишиванюка звернутися до Кабінету Міністрів та Президента України щодо недоцільності підвищення ціни на газ на 50 відсотків з вимогою скасувати відповідні постанови НКРЕ та запровадити мораторій на подальше підвищення цін на енерґоносії для населення.

Ухвалено 5 серпня 2010 року біля стін Івано-Франківської обласної державної адміністрації

ФАКТ

ФРОНТ ЗАХИСТУ ШИРИТЬСЯ

ДОЛИНА:

У Долині в приміщенні Народного дому «Просвіта» відбулися установчі збори Долинського міськрайонного Народного Комітету захисту України (НКЗУ). Він став структурною одиницею всеукраїнського НКЗУ. У зборах взяли участь керівники, представники найбільш активних районних та Болехівських міських організацій політичних партій та громадських організацій, відомі авторитетні діячі громадсько-політичного життя на теренах району та Болехівської міської ради, яскраві й шановані як в районі, так і за її межами особистості.

До Комітету увійшли основні політичні партії та громадські організації, а саме: КУН, «Батьківщина», «Свобода», НРУ, об'єднання ветеранів, «Просвіта», Союз українок та інші. Були обрані Провід (11 осіб) та співголови Комітету – відомі авторитетні громадські діячі.

Учасники зборів висловлювали занепокоєння і тривогу за майбутнє України, наголошували на необхідності й своєчасності створення такої об'єднуючої та консолідуючої структури на теренах Долинщини. Вони висловили готовність стати в обороні національних інтересів Вітчизни, в захисті її Конституції, громадянських прав і свобод рідного народу.

Співголовами НКЗУ обрали Ігоря Петріва (член проводу РО НРУ, член Ради Івано-Франківської крайової організації НРУ, заступник голови Долинської районної ради), Любомира Волошанського (член партії «Наша Україна», депутат Долинської районної ради), Євгенію Квецко (член бюро РО партії «Батьківщина», депутат Долинської районної ради), Ларису Дармохвал (голова Болехівської міської організації Союзу українок, член ради Болехівської міської організації партії «Наша Україна»).

В ухваленій установчими зборами декларації сказано: «В умовах здійснюваного владним режимом широкомасштабного наступу на життєво важливі інтереси України в умовах внутрішньої окупації України проросійськими силами, основні завдання будуть полягати в організації опору, спрямованого на:

- захист української державності, суверенітету й територіальної цілісності України, сприяння протидії перетворенню України на російський протекторат Януковича;
- відстоювання основоположних свобод і національної гідності громадян, їхніх політичних, соціальних та національно-культурних прав;
- припинення антиукраїнської гуманітарної політики, в тому числі, вимога негайної відставки українофоба Табачника;
- відсіч будь-яким спробам встановлення іноземного контролю над стратегічними підприємствами й галузями промисловості України;
- збереження євроатлантичного вибору України та її орієнтації на європейські цінності».

Окрім того, в декларації висловлений заклик до всіх свідомих українців, громадських і партійних організацій району долучитися до святої справи захисту України й підтримати ініціативу учасників установчих зборів.

Такі ж Комітети створені також у Городенці, Коломиї, Верховині, Косові, Рогатині та Снятині.

Ігор ПЕТРІВ

КОСІВ:

Організаційні збори представників політичних і громадських організацій зі створення районного Народного Комітету захисту України (НКЗУ) відбулися в Косові.

Після обговорення політичної ситуації в державі й критичного аналізу антиукраїнських дій існуючого режиму учасники ухвалили декларацію-звернення до горян, в якій обґрунтували причини створення НКЗУ, мету та шлях діяльності, а також висловили заклик побороти зневіру й байдужість і вступати в лави Комітету. Адже нині захистити українців від внутрішньої окупації, позбавлення їх конституційних прав і свобод і доведення до зубожіння, нікому окрім них самих.

Про входження в районний НКЗУ заявили реґіональні структури НРУ, партії «Собор», КУН, ВО «Батьківщина», ВО «Свобода», ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, ОУН–УПА, Всеукраїнське об'єднання ветеранів та інші, а також авторитетні на Гуцульщині люди. Співголовами Комітету обрані знаний громадський діяч письменник Богдан Радиш та голова РО партії «Собор» Олег Соломченко.

На жаль, на думку учасників зборів, районна газета «Гуцульський край», не подавши жодного документу й проіґнорувавши їх суттєву арґументальну частину стосовно необхідності громадського спротиву актиукраїнським діям влади, надрукувала упереджений коментар про наміри НКЗУ.

Вл. інф.

ЗАКЛИК

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ – У ВИШИВАНЦІ!

Звернення Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

Шановні краяни!

Традиційно (вже вп'яте) Правління Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка звертається до жителів і гостей міста з пропозицією: **24 серпня, День Незалежності України, святкувати в українському національному одязі.**

Святкуймо наше свято суверенності й свободи у єднанні, злагоді та роздумах про себе і країну, в єдиному пориві й прагненні власноруч щоденною працею розбудовувати Україну. Нехай у цей день вишивка, національний одяг об'єднують нас.

Міське об'єднання товариства «Просвіта» в День Незалежності просить підтримати наш почин – берегти й примножувати українські традиції. Закликаємо вас, шановні краяни та гості міста, виховувати молодь у любові до свого національного й бути для них взірцем. Поєднуйте давні традиції з потребами сьогодення. Одягайте вишиванки, придбайте їх для своїх дітей і онуків. Хай у виконанні національного обов'язку ніщо не спинить нас!

В день Незалежності України – 24 серпня – запрошуємо всіх людей, одягнених у національні костюми та вишиванки, зареєструватися на Вічевому майдані з 11.00 до 14.00 та взяти запрошення для участі в конкурсі «Українська родина в національних костюмах», який відбудеться в Народному домі «Просвіта» з 18.00 години.

Для участі в конкурсі можна зареєструватися й отримати запрошення і напередодні (до 14.00 24 серпня) в Народному домі «Просвіта».

Звертаємося з проханням до міського голови Віктора Анушкевичуса, до секретаря міської ради Василя Бойчука, до депутатів міської ради і власників транспортних засобів приватних перевізників: **у День Незалежності України для жителів і гостей міста, одягнених у національний одяг, організувати безкоштовний проїзд на маршрутах міського транспорту.**

Пропонуємо владі, всім організаціям та партіям демократичного спрямування, підприємцям та керівникам трудових колективів і установ підтримати нашу ініціативу, а саме: взяти участь в організації конкурсу та нагородити подарунками його переможців. Звертаємося до всіх шанувальників рідного слова, членів Національної спілки письменників, журналістів та художників з проханням стати учасниками й подарувати сувенір чи книжку для переможців конкурсу.

Всіх, хто бажає підтримати наше починання, просимо до 24 серпня звернутися в міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, що по вул. М. Грушевського, 18 (Народний дім «Просвіта»), телефони – 2-57-91 і 75-05-86.

Голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т Шевченка, професор, академік Василь БОЙКО,
відповідальний секретар Наталія СИНИЦЯ

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс **91083**

ПОЛЕМІКА

ЩОСЬ ТИ, ВРАЖЕ, НЕ ТЕ КАЖЕШ...

У газеті «Західний кур'єр» за 22 липня ц. р. був надрукований виступ Михайла Вишиванюка на зустрічі з журналістами. Ішлося там, зокрема, і про обласний Народний Комітет захисту України та її співголів Степана Волковецького та Дмитра Захарука. Д. Захарук прокоментував цей виступ, висловивши свої міркування й навівши деякі факти щодо сказаного головою облдержадміністрації. Та, як заявив Д. Захарук, часопис «Західний кур'єр» відмовив йому в публікації. Отож подаємо його відповідь обласному очільнику.

Отже, буду дослівно наводити мовлене Михайлом Вишиванюком про мене і моїх соратників та, наскільки дозволяють мої скромні можливості, щось трошки пояснювати.

«Так званий Комітет порятунку в нашій області створений на замовлення певної політичної сили. Я вже говорив, що нам в області треба буде створювати комітет порятунку для порятунку від цього комітету».

Які знайомі слова! І як нафталіново тхнуть сусловським совківством! З претензією на всезнайство та вождівською зверхністю нам говорили, що ми на замовлення певної політичної сили створювали Товариство української мови, Рух, а тепер – Комітет. Голова обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника мовить правду. Ми створили Комітет, як свого часу Рух, на замовлення політичної сили, що зветься Україна. Не знаю, на яку силу натякає він. Можливо, як і кремлівські вожді, вважає, що навіть сам проект «Україна» створений на замовлення ворожого Заходу.

Як зневажливо мовлено: «Так званий Комітет порятунку». Невже в адміністрації Януковича–Азарова–Табачника нема нікого, хто знає, що Народний Комітет захисту України створили в Києві, в Івано-Франківську – обласний Комітет як його підрозділ, а в районах і навіть у селах і містах – відповідно районні і сільські та міські Комітети. А може, це не від незнання? Ми, створюючи Комітет, вважали, що Україну треба і ще можна захищати. А очільник обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника бачить дії влади ще загрозливішими. Такими, що від неї вже мало захищати, а треба рятувати Україну й українців.

«...Там зібралися всі ті, хто дуже успішно в 1991–1995 роках розвалив усе, що міг розвалити...»

Отже, що такого, за чим так шкодує голова обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника, розвалили ті, хто зібрався в Народному Комітеті захисту України? Кожен із членів Комітету може розповісти багато.

Я, рядовий учасник тих подій, розповім дещо про себе. Наскільки міг, ще з кінця вісімдесятих готував розвал російської імперії, що звалася Радянським Союзом. Розробив проект і очолив редакцію першої в Союзі леґальної демократичної газети «Аґро», що стала неофіційним органом Товариства української мови й обласного Руху, а також одним із штабів підготовки до виборів у Верховну Раду України першого скликання та в Івано-Франківську обласну раду першого демократичного скликання. Насмілився конкурувати на виборах народних депутатів України з наймогутнішою особою в області – першим секретарем обкому компартії. І переміг. Був обраний головою облвиконкому й розвалив владу компартії в області. А ще як народний депутат України, член Народної Ради, робив усе, щоб остаточно розвалити Радянський Союз. До речі, в загальноукраїнському списку, складеному ґекачепістами на ліквідацію, моє прізвище стояло двадцять другим.

Співголова Івано-Франківського обласного НКЗУ народний депутат України двох скликань Степан Волковецький був серед тих, хто під час путчу разом із групою Народної Ради готував документи до проголошення незалежності України, розробляв проекти перших законодавчих актів незалежної України, на випадок несприятливих подій був готовий пожертвувати собою. Очолював обласну раду, обласну державну (справді державну!) адміністрацію, як посол представляв Україну, залишивши по собі відчутний український слід за кордоном.

Виглядає, що голова обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника ставить нам на карб розвал російської імперії і проголошення незалежності України.

«От подивіться на список тих комітетчиків і спитайте, що вони один з другим конкретно зробили в своїм житті, що побудували, де посадили дерева».

Як по-вуйківськи ґонорово і злісно! Зібралися самі нероби в якийсь-там Комітет і сміють про захист якоїсь-там України думати. Нє смєть! Хахол, к ноґє!

Нумо за грізною командою суворого командувача обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника погляньмо у список «комітетчиків». Народний Комітет захисту України очолює Герой України, видатний політичний діяч, дипломат, геніальний поет – наш земляк Дмитро Павличко. Дорогий Дмитре Васильовичу! Наше сонечко! На Вас замахнулися сапою. Розкажіть Вишиванюкові, скільки де корчів посадили. Про політику й літературу не треба.

Тепер про Івано-Франківський ОНКЗУ. Той, про котрий великий очільник обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника так зневажливо мовить «один з другим». Смію нагадати, що команда Януковича–Азарова– Табачника, яку в області представляє Вишиванюк, на минулих президентських виборах в нашій області набрала лише сім відсотків голосів. Тож швидше ми, ті, хто виступає від імені 93 відсотків прикарпатців, могли би звертатися до панів-господ адміністраторів: «Ану, мой, один з другим, май пошанівок до тих, у чиїх будівлях сидиш, та попід чиїми деревами землю топчеш!» Але нам батьки казали, що ґаздівським дітям негоже до такого опускатися.

Івано-Франківський ОНКЗУ очолюють двоє співголів – Степан Волковецький і я, Дмитро Захарук. До речі, свій перший сад я садив ще тоді, коли величний голова обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника ще лиш на горщику під кущиком сидів. Якщо був горщик. Та не про те мова. Ми разом із однодумцями й соратниками збудували те, що Янукович–Азаров–Табачник зі своїми запроданцями-поплічниками так запопадливо віддають московитам, – Україну.

Але тут би слід розповісти про специфіку Народного Комітету захисту України. До його складу входять як окремі особистості, так і громадські організації, творчі спілки, партії, представлені їхніми керівниками. Найчисленнішим є обласне об'єднання «Просвіта». Кожен, хто цікавиться не тільки корчами, знає про роль цієї організації у становленні української нації, у розбудові держави. Це сьогодні понад сімнадцять тисяч свідомих українців. Якби ми почали обліковувати, хто з них що побудував та де що посадив, то ми б мусили лишити без уваги антиукраїнські діяння Яковича–Азарова–Табачника та іже з ними. Щось зробили у своєму житті й члени ветеранських організацій, творчих спілок і навіть молодь, що входить до складу Комітету. А ще партії: Народний рух України, Конґрес Українських Націоналістів, «Батьківщина», «Свобода» та інші. Всього – близько сорока організацій в обласному Комітеті. А в усій структурі, враховуючи районні, міські і сільські Комітети, ще більше, бо до них увійшли організації «Нашої України», які вважають ганьбою для себе блокування з Партією реґіонів. Не можу сказати, скільки дерев посадили члени Комітету – поважні діячі науки й культури, медики, що входять до Комітету. Але знаю напевне, що врятували не одне життя, залишили помітний слід в історії української науки і культури.

Але все-таки, люди добрі, де ті дерева, що їх посадили члени Комітету? Може, ще якісь лишилися? Бо Карпати так вирізали, що порядному чиновнику ніде колоди вкрасти.

«От у 1989–1990 роках була тема, яку проводили «реформатори» Волковецький і Захарук і їм подібні, що колгоспи потрібно розігнати. Розігнати з тієї причини, що колгоспи вирощують продукти з нітратами і травлять людей. Колгоспи розігнали, а нітрати, модифіковані продукти залишилися».

Класичний зразок совківського ораторського словоблудія: згадати проблему, приписати противникові абсурдний примітив і авторитетно критикувати його за той вигаданий примітив. І Волковецький, і я, і наші однодумці виступали проти того, що в радянські часи звалося колгоспами. Кому, як не голові колгоспу ім. Степана Мельничука Вишиванюкові, знати те, що колективними ті господарства, за котрими він так шкодує, хіба що називалися. Феодальні утворення найгіршого штибу. З одного боку, цілковита залежність людей від влади, а з іншого – абсолютне панування керівника над майном і над долями людей. Ніхто з нас ніколи не говорив і навіть у думках не мав, що когось треба розганяти. Ми вважали необхідним дати людям право самим вирішувати, як їм господарювати і як їм жити.

Коли кому приверзлося, що хтось із противників колгоспного рабства вважав нітрати єдиною причиною необхідності реформувати сільське господарство, не знаю. Як, до речі, не розумію, про які «модифіковані продукти», що залишилися з 1989–1990 років, ідеться у звинуваченні. По-модному виготовлені? Модно упаковані? Чомусь таких не бачив. Можливо, йдеться про ГМО в продуктах? То вони масово з'явилися значно пізніше.

Право селянина на вихід із колгоспу зі своїм майном і своєю землею, право самостійно вести господарство, об'єднуватися в більші чи менші спілки, здавати землю в оренду тощо мало відродити ґаздів, за рахунок фермерів розширити середній клас як основу економічної могутності й політичної стабільності держави. Дрібним землевласникам добре ставала в нагоді техніка, що її випускав всіляко підтримуваний демократами півторатисячний колектив заводу «Аґромаш». Ось уривок зі статті Іллі Заграновського «Прощавай, епохо васалів!» («Галицька Просвіта», 27 січня 2005 р.): «Болить мене найбільше за колись півторатисячний колектив заводу «Аґромаш», котрий очолював понад 10 років. А донищений він був зі з'явою пана Вишиванюка на обласному престолі на початку 1997 року... Він зневажливо пророк: ці малогабаритні трактори-«пукавки» не мають майбутнього... а між іншим, наші «Прикарпатці» – понад 3000 одиниць – і дотепер справно служать справжнім ґаздам, як, наприклад, моєму сусідові, котрий ще й багатьом іншим вправно оре й обробляє городи й сади. Стовідсотково впевнений, що суспільство обов'язково повернеться до них, до подібної техніки, додатково витративши мільйони на нову підготовку виробництва».

Найцікавіше в колгоспній епопеї те, що демократи лише готували реформування господарств, а розігнали колгоспи, виконуючи сумнозвісний Указ Президента України, виданий у грудні 1999 року, самі кучмісти. Розігнали й розікрали. А точніше – спершу розікрали, а потім розігнали. І очолював цей процес в області саме Вишиванюк. Пригадую, з яким пафосом він тоді критикував колгоспи, особливо те, що вони виховали тотальне злодійство. Але для чого тоді була використана ідея демократів? Не на те, щоби підняти сільське господарство, а щоб розвалити його й таким чином дати змогу головам колгоспів та іншим можновладцям за безцінь чи й задурно заволодіти найбільшим багатством України – землею. Руйнівні лихварські відсотки на кредити, брак техніки, особливо малогабаритної, відсутність державного страхування, антиселянська цінова політика, невпорядковані, а точніше сказати шахрайські орендні стосунки, цілковита залежність від корумпованого чиновника та ще багато іншого поставило селянина в такі умови, що він знайшов для себе єдиний вихід – шукати заробітків за кордоном. Але то так просто: щось зробити не так, або зовсім не робити, а звинувачувати в цьому когось іншого. Так, як з допомогою тим, чиї врожаї знищила стихія. Уряд Азарова, як твердив Вишиванок, міг би виплачувати її, але йому у 2008 році це заборонила Юля Тимошенко. Який цинізм! Віддавати територію України іншій державі забороняє Конституція. Та це московських васалів не спинило. А от оперативно прийняти рішення про допомогу бідним людям позаторішній сніг не дав.

Виступаючи проти того, що звалося колгоспами, ми хотіли позбутися антигуманної моралі, якої в собі досі не подолав учорашній голова колгоспу, а нинішній очільник обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника. Доля людини в колгоспі залежала від голови. Добрий голова – ліпше жили, гірший – гірше, поганий – погано.

Вишиванюка вважали добрим головою. Не одному в чомусь допоміг. Він як то розцінював? Допоміг особисто. Тож і віддячувати йому треба особисто. Те ж повторилося, коли він став на чолі області. За своє, як на цей буремний час, довге керівництво областю він також багатьом чимось допоміг: тому гроші на видання книжок з обласного бюджету виділив, тому допоміг квартиру одержати, тому – вигідний контракт, тому – землю, тому... Та яких тільки питань не вирішує обласна влада. І знову ж за все вимагав і вимагає особистої відданості. А сформована совітами плебейська мораль піддається тому. Ті, хто скористався тією чи іншою допомогою не можуть чи не хочуть подумати собі, що дано їм не з власної кишені керівника, дано те, що їм належиться згідно з законом. Сам же Вишиванюк стверджує, що він діє лише в межах закону. То про яку особисту вдячність і відданість може йти мова? Міг не дати й багатьом не давав? То правда. Це вже мораль колгоспного керівника: громадським і державним розпоряджаюсь, як своїм власним: кого люблю – тому дам.

Воно б ще нічого, якби це торкалося лише приватних проблем. А якщо йдеться про принципові речі? Огидність морально звироднілого «барства» з одного боку, а вірніше згори, і холуйства – з іншого, чи пак знизу, стає очевидною, коли ламаються душі. Мені важко уявити, як почуваються нинішні депутати обласної ради. Ті, що колись, ще за совітів, не боялися піднімати синьо-жовтий прапор, що онукам у майбутнє патріотичні листи писали, що в книжках і зі сцени та з екрана антиукраїнство псярили. Якщо в 1990 році була обрана обласна рада першого демократичного скликання, то теперішня стала першою (дай Боже, щоб останньою) зганьбленою. В чому ж причина? Залежність. Делікатний голос Струтинського у слухавці: «Михайло Васильович вас просив...» І залежний чоловік став зрадником. Насамперед свого сумління і своїх переконань. Миколу Круця не змогла зламати європейська мафія, і він відстояв свій завод від французів, залишаючись українським патріотом. Донецькі виявилися сильнішими. І довелося порядному чоловікові, аби врятувати завод, поповнювати ряди тих, кого народ називає тушками. То яких Круців бажає мати в кожному місті й селі нинішній голова обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника? Сильних господарників, чи політиків, котрі – нині тут, завтра – там?

«Вибори починаються. А як здобути голоси? «Україна в небезпеці – вибирайте мене, я спасу Україну». Їх 20 років підряд обирають, а «Україна в небезпеці» і далі... Проте народ піддається на ці «небезпеки».

От вражі діти! Вони сміють до людей апелювати та ще й на вибори йти. Не хочуть оптимізуватися. Наскільки то простіше: відніс торбинку – і на драбинку. А як уже зачепився – то ого-го-го! Узяв меншу торбу – призначив меншого, відніс більшу торбу – поліз вище. І нащо там перед людьми усім нутром світитися? Замість виборів та ще й відповідальності перед людьми – торбинка, торба і торбище. І ціла ієрархія торбоносів і торбохватів. Благодать.

(Чит. 3 стор.)

ЩОСЬ ТИ, ВРАЖЕ, НЕ ТЕ КАЖЕШ...

(Закінчення. Поч. на стор. 2)

А якщо й вибори – то за призначенням залежно від торбин і їхнього вмісту. Нє рассуждать! Хахол, к ноґє!

***«20** років чую, що Україна в небезпеці, а Вишиванюк – запроданець України. Що нового? Вони прийдуть, покерують, а Вишиванюку доводиться знов приходити й розгрібати все те, що вони «накерували». Бо в 1997 році, після того, як Волковецький накерував, бюджет області становив 310 млн., а борг – 388 млн. Ось таку область я прийняв від «великих патріотів». Тільки все підняли, аж раз – і економіка області знову повернулася до рівня 1994 року».*

Що на це сказати? Бувало всяко. Але, смію нагадати, що в часи керування Волковецького величезні борги – то було явище тотальне. Правда, так і не зрозуміло, які борги, ким створені й перед ким має на увазі нинішній обласний голова адміністрації Януковича–Азарова–Табачника. За моєю інформацією, на той час наша область входила в трійку найуспішніших. І тільки те, що Волковецький не дав надто великим людям хапнути надто ласий шматок державної власності, найперше Калуську «Оріану», яку тепер контролюють росіяни, завдяки великому господареві Вишиванюку, стало причиною його звільнення. Але тут я хотів би звернути увагу на таку деталь. За оцінкою нинішнього голови обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника, і тепер йому доводиться виправляти те, що напсули попередники. То чому ж у нього нормальна співпраця з Романом Ткачем, а на Степана Волковецького – зуб, як у тамбовського вовка? Зрозуміло, що це реакція на нашу політичну позицію.

Отже, це була відповідь на брутальну лайку голови обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника на адресу обласного Народного Комітету захисту України. А тепер кілька слів Захарука як приватної особи про Вишиванюка як приватну особу. Про непересічні здібності цього чоловіка свідчить хоча б те, як уміло він возвеличує свою особу. Ви звернули увагу? 20 років усі валять, а він усе «розгрібає». А портрети в усіх газетах мало чи не в кожному числі. Та ще й по три–чотири. Вміння підібрати собі оточення, яке «грає короля». Він справді добрий організатор і ґоноровий хлоп. Шкода тільки, що він, замість дискутувати про справи, якими займаємось ми, перейшов на особистості та ще й по-бабськи сварливо, що зовсім не личить його ґонору.

Ми в Комітеті зібралися різні. Дехто в минулому – як дальшому, так і вчорашньому – конкурували, а то й ворогували між собою. Тепер же домовилися: минуле тільки для уроку. Наша сила – в єдності. Ми задекларували:

***З**важаючи на небезпеку втрати державності й демократичних завоювань українського народу, що постала внаслідок дій режиму Януковича, проголошуємо про об'єднання зусиль та координацію дій демократичних державницьких сил Прикарпаття.*

В умовах здійснювання владним режимом широкомасштабного наступу на життєво важливі національні інтереси завдання Комітету полягають в організації опору, спрямованого на:

• захист суверенітету й територіальної цілісності України; відстоювання основоположних свобод і гідності громадян, їхніх політичних, соціально-економічних і національно-культурних прав;

• припинення антиукраїнської гуманітарної політики;

• відсіч будь-яким спробам встановлення іноземного контролю над стратегічними підприємствами й галузями промисловості України;

• збереження євроатлантичного вибору України та орієнтації на європейські цивілізаційні цінності.

З чим тут не згідний голова обласної адміністрації Януковича–Азарова–Табачника? А уродженець нашої області, той Вишиванюк, котрого ростила рідна земля і в котру колись збирається лягати на вічний спочинок, той, котрий увіковічнював пам'ять нашого славного провідника – Степана Бандери, чому не говорить про це конкретно, по суті? От, приміром, подискутував би з таких питань: чи й справді вважає, що галичанам нема діла до того, що під окупацію росіянам віддана територія України, чи він твердо дотримується позиції: «Чорноморський флот не у вас на городі, то й сидіть тихо та й сопіть у дві дірочки», як оцінює здачу економіки росіянам, чи затишно почуває себе в одній компанії з україноφобом Табачником. Зрештою, як ставиться до процесу перетворення України у російську колонію Хохляндію.

А ще скажу, що ми діємо тільки в межах Конституції України, 65 стаття якої зобов'язує кожного громадянина захищати Вітчизну, незалежність і територіальну цілісність України.

На закінчення, по секрету від тих, хто вважає Вишиванка зрадником... Мені дуже імпонують як деякі його кроки, так і наміри. Пам'ятаю, з яким захопленням, з якою радістю вповідало обласне радіо про телефонний дзвінок Януковича до Вишиванюка. Ну що б, здавалося, такого: нормальні робочі стосунки між керівником і його підлеглим. А потім співставив з деякими планами Михайла Васильовича й аж засміявся від захоплення. Він збирається перетворити Івано-Франківську область на писанковий край. А писанка на чому пишеться? На яйці. А яйце що? Пригадуєте. От тепер уявляю картину: до області під'їжджає Янукович, а перед ним – яйце. Та ще й гарненько виписано: «ПИСАНКОВИЙ КРАЙ». Та як собі згадає, як його у нашому обласному центрі яйцем підбили, то й дремене, що тільки по телефону й буде спілкуватися зі своїм підлеглим на Прикарпатті. Отже, «Писанковий край» означає не що інше, як територія без Януковича. І Вишиванюк залишається єдиним управителем краю. Самостійним і незалежним. Хайль я сам!

А ви кажете!

Дмитро ЗАХАРУК,
народний депутат України першого скликання, співголова Івано-Франківського обласного Народного Комітету захисту України

ПУЛЬС «ПРОСВІТИ»

ЖИВІМО З БОГОМ У СЕРЦІ

Безліч Господніх дарів оточують нас. Тож радіймо і славмо Господа Бога нашого Ісуса Христа. Розуміємо, що наше буття в багатьох його проявах не є втішним. Нація – в небезпеці. Тож, дбаючи про краще життя і майбутні покоління українців, борімося! З огляду на це, просвітяни будять народ і кличуть до єдності, до дій. Створений Народний Комітет захисту України (НКЗУ), який очолив наш земляк Дмитро Павличко, а в області – Степан Волковецький та Дмитро Захарук.

Про святі обереги, справжню сутність, місію обласної «Просвіти» й сучасні орієнтири – сьогодні в цьому репортажі.

Куди б нас доля не повела –
Цінуймо істини прості.
Все найкраще я від матері взяла
І зберегла обереги святі.

Всередині літа просвітянський автобус мандрував у с. Милування Тисменицького району. Це куточок краю, де мило й любо серцю. А люди тут створили прекрасну атмосферу. Слово обласної «Просвіти» було переконливим і скеровувалось до селян, які зібрались у сільському клубі.

Піснею-молитвою я звернулась до Бога й налаштувала краян на мить без суєти. Очі людей засвітились любов'ю. І вже оплесками зустріли Володимира Турчина – члена Правління ОО ВУТ «Просвіта». Пан Володимир окреслив концепцію відродження «Просвіти» й політичну ситуацію в країні.

Традиційно таку місію обласної «Просвіти» супроводжує пісня. Учасниці (вони ж – майже кожна солістка) народного аматорського ансамблю «Квіти ромену» (керівник – Орест Турок) майстерно виконували чарівні українські пісні.

До просвітянських засівів цього разу долучився Ярослав Єфімчук – депутат обласної ради, член Центрального проводу НРУ та член ІФО НКЗУ. Пан Ярослав розповів милуванцям про політичну ситуацію в державі та закликав до виважених і мудрих дій.

На зустрічі панували привітність, щирість і гостинність. Керівники в с. Милування, як кажуть, на своєму місці. А це – голова сільської ради Марія Татарин, завідувачка клубу Галина Зінько, завідувачка бібліотеки Галина Бубна. Вони ознайомили нас із великою роботою в селі, що вже налагоджена. Відзначили роль священика й молоді. Гадаю, в них є чому повчитись іншим сільським громадам, керівникам.

У Посланні апостола Павла до римлян (13, 11–14, 4) читаємо: «Браття, тепер ближче нас спасіння, ніж тоді, як ми увірували. Ніч проминула, день наблизився. Відкиньмо, отже, вчинки темряви і одягнімся у зброю світла. Як день, поводьмося чесно: не в ненажерстві та пияцтві. Не в перелюбі та розпусті, не у сварці та заздрощах; але вдягніться у Господа Ісуса Христа і не дбайте про тіло в похотях...»

Отже, людина, сильна вірою, мудрістю і любов'ю, є багатою. Звертаймо погляди до світла. А просвітянські засіви хай проростають і достигають цілющі плоди. Єднаймось у добрих намірах, борімся і перемагаймо. Живімо з Богом у серці.

Марія СОЛОДЧУК,
журналістка, член Ради ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ВІДКРИТТЯ ІМЕНІ

ОЛЕКСІЙ ВОРОПАЙ І ГУЦУЛЬЩИНА

...Аґроном за фахом. За покликанням і життєвим кредо – письменник, етнограф і антрополог, учений-біолог. Він увійшов на Заході (лише не в рідній Україні) у науково-літературні кола як талановитий і невтомний трудівник на ниві української етнології та антропології. І це – в умовах більшовицьких репресій і великодержавницького духу, німецько-фашистської окупації України і жахливої скитальщини по таборах «Ді-Пі» у повоєнній Німеччині. З різних форм української національно-визвольної боротьби О. Воропай обрав науку – етнографію: збираючи, опрацьовуючи й популяризуючи етнографічні матеріали з різних теренів Правобережної України. Він доказував зневіреним, що етнографія – це наука про етнос, про націю, в якій науковець-скиталець убачав один із засобів боротьби українців за свою історичну автохтонність, за своє визволення.

Дещо з біографії Олекси Воропая. Отож народився він 9 листопада 1913 р. в Одесі у заможній родині, що згодом спричинило переслідування його як «соціально ворожого елементу». Зумів закінчити сільськогосподарський технікум на Херсонщині, працював на Поділлі (нині – Вінниччина) аґрономом. 1935 року вступив до Уманського сільськогосподарського інституту, однак недремне око НКВС віднайшло юнака і тут: він був виключений з інституту через «соцпоходження». Однак Олекса Воропай не здавався: він вступає у Москві до сільськогосподарської академії й успішно закінчує її. Після цього працює аґрономом в Україні, де й захопився етнографічними дослідженнями.

Німецьку окупацію відбув на Вінниччині, де активно працює над збором етнографічних матеріалів і їхньою публікацією. У місті на Вінниці спілкувався з письменниками Валеріяном Тарноградським, Михайлом Орестом (братом Миколи Зерова) та іншими громадсько-культурними діячами, з якими в 1944 році вимушений був податися в далеку і тяжку еміґрацію. У своїй мемуарній праці «В дорозі на захід. Щоденник утікача» (Лондон, 1970) Олексій Воропай у досить цікавій образній формі оповідає про скитальницьку «епопею» біженців на захід подалі від «совєцьких освободітєлєй».

Його (і тисяч інших східняків) шлях пролягав і через Галичину. Він з дружиною побував у Галичі, Маріямполі... Про свої пригоди в Галичині О. Воропай описав у нарисі «У більшовицькому оточенні», який був опублікований у 1944 р. у 33 числі еміґрантського часопису «Дозвілля» (Німеччина) під псевдонімом О. Лісовий. Це перша публікація О. Воропая за кордоном. У подальшому свої праці О. Воропай публікував під псевдонімом О. Степовий. Це були переважно нариси етнографічно-історичного характеру, наприклад, «Літній вечір» (етюд) і леґенда «Два вояки», опубліковані в еміґрантському часописі «Голос» (12 листопада 1944 р.), нарис «На Андрія» (13.12.1944 р.), «Свят-Вечір» (26.12.1944 р.) та інші. Але прикметними в нашій розмові є два цікаві моменти. Перший з них. Олекса Воропай (О. Степовий) чи не першопроходець у дослідженні й описі Лядавської печерної церкви Усікновення голови Івана Предтечі у Подільському Придністров'ї (нині Могилів-Подільський район, Вінниччина).

Другим моментом нашої оповіді є те, що серед цілого багатства записаних О. Воропаєм леґенд, переказів, бувальщин, оповідей та інших народних витворів є записи з Гуцульщини, здійснені письменником-етнографом на вимушеній еміґрації – у таборі біженців у Баварії (Німеччина). Записи унікальні. Не обійти б їх увагою прикарпатським етнографам і краєзнавцям. А тому, вважаю, необхідно подати їх словами записів самого Олексія Воропая (О. Степового). Отож 1946 рік...

Оповідання про Довбуша та інші перекази

16-го грудня. Сьогодні пан Вацек познайомив мене з одним цікавим селянином з Гуцульщини:

– Це правдивий гуцул, – сказав він, – живе не в Авсбурзі, а десь в іншому місті, сюди приїхав тільки в гості.

Я розговорився з тим «правдивим гуцулом» і запитав його, чи він знає щось про Довбуша. Виявилось, що знає багато, тож почав охоче розповідати.

«Батько мого стрийка (дядько з боку матері), – казав він, – бував у Довбуша багато разів, про що часто оповідав. Мій батько був на полонині 35 років, а коли і я підріс, то був з ним разом сім років на полонині. Він показував мені різні знаки, що їх залишив Довбуш: де закопані гроші, де грабував.

Довбуш жив у селі Надвірне біля містечка Яремче. Був звичайним леґінем. Малим хлопцем пас худобу на полонині, а потім розсердився на свого ґазду й пішов працювати до коваля. Коваль теж мав вівці на полонині. Одного разу Довбуш не догодив чимсь ковалеві й той сказав йому:

– Мусиш принести терех бриндзі.

«Принесу чи не принесу, – подумав Довбуш, – але піду». В коваля зробив собі стрільбу й пішов... Почав падати дощ, громи, блискавиці... Став Довбуш під смерекою і стоїть, чекає, щоб дощ перестав... Коли дивиться, а проти нього величезна скеля... З тої скелі час від часу «щось» визирне, скривить свою химерну пику й знову сховається. Як ударить грім по скелі, так і відлуплює брилу каменя. Довбуш прицілився і вистрілив, а те «щось» повалилося зі скелі у нетрі, тільки загуло за ним. Дощ зараз перестав падати, засвітив місяць, заблимали зорі... До Довбуша підійшло троє людей і питають:

– Що ти тут робиш?

– Іду по бриндзю! – відповів Довбуш.

– А чому зі стрільбою?

– Сам зробив.

– А чому стрілив?

– Мав страх і стрілив.

– А що ти хотів би за це?

Довбуш налякався і каже:

– Хотів би бути сильним понад усіх.

– Добре, а де ти йдеш?

– По бриндзю.

– Як прийдеш додому, то попробуй вирвати з землі дубок, що росте в дворі твого ґазди.

«Нащо мені це?» – подумав Довбуш і пішов на полонину. Прийшов, сів у колибі й чекає.

– З чим же ти прийшов? – питає ватаг. – Це ж дві бочки бриндзі.

– З плечима, – відповів Довбуш, зв'язав бочки мотузком, завдав собі на плечі й пішов.

А коваль чекає Довбуша... І бачить: іде. Прийшов, кинув бочки з бриндзею... Коваль злякався сили Довбуша й подумав: «Треба його відправити». Каже йому:

– Бери гроші та йди геть.

– Добре, – відповів Довбуш, – але ще хочу вирвати вам дубок.

«Здурів!» – подумав ґазда. А Довбуш пішов, узяв руками дубок знизу, потиснув раз, потиснув другий раз і дубок виліз із землі геть з коренем...

«Та я справді сильний!» – думав Довбуш. Пригадав собі, що тих троє людей ще казали йому: «Як будеш іти від ґазди, побачиш горіх з трьома горішками. Візьми один і спробуй, чи розкусиш». Взяв Довбуш один горіх, спробував – і розкусив. «В мене дійсно велика сила!» – сказав Довбуш і пішов далі...

Володимир МОРОЗЮК,
член Національної спілки письменників України

(Далі буде)

ТРАДИЦІЇ

НА СВЯТІ ЄЗУПОЛЯ
дякували «Просвіті»

8 серпня мешканці Єзуполя та гості мали прекрасну нагоду зустрітися, послухати розповіді про досягнення селища, взяти участь у різноманітних конкурсах і забавах. Усі депутати селищної ради отримали подяки від голови селищної ради Ганни Кушнір. Отримав подяку за сприяння в роботі селищної ради й голова первинного осередку «Просвіти» Михайло Памф'юк. Було приємно почути від голови містечка такі слова: **«Я не уявляю собі життя селища без «Просвіти».** Це найкраща характеристика роботи осередку «Просвіти» в Єзуполі.

А місцеві пасічники, яких є понад 60, пригощали всіх медом та іншими продуктами бджільництва. Всі, хто бажав, мали можливість поласувати виробами місцевих кухарів. Найбільше припали до смаку «пляцки з маком» та сирні галушки зі шкварками.

Діти місцевої школи, одягнені в костюми бджілок, танцювали танець бджілки. За це від підприємця Романа Паркулаба отримали медові дарунки. Дітлахи ласували щільниковим медом і сфотографувалися на згадку з Богданом Паркулабом та відповідальним секретарем ОО ВУТ «Просвіта» Михайлом Рудковським. А весь вечір присутніх забавляв ансамбль Ярослава Борути з Тлумача. Роз'їжджалися та розходилися гості, задоволені участю в святі та заряджені духовно.

Наш кор.

Виконавці танцю бджілок з Богданом Паркулабом та Михайлом Рудковським

ВАРТО ЗНАТИ

СОЛОДКЕ ЗЦІЛЕННЯ

Як засіб для **зміцнення серцево-судинної системи** мед вживають по 1 ст. ложці тричі на день з кефіром, сиром, фруктами, соками.

Від атеросклерозу: сік цибулі змішати з медом у співвідношенні 1:1, пити тричі на день по 1 ст. ложці впродовж 20–30 днів.

Гіпертонікам – 100 г свіжих ягід малини або малинового варення заварити (розчинити) в склянці перевареної води, через 10–15 хвилин додати 1 ст. ложку меду. Споживати перед сном.

У випадку з радикулітом: больовий синдром знімають, змазавши шкіру підігрітим медом, а потім поперек туго затягують лляною тканиною в 4–5 обертів так, щоб її верхній край торкався ребер, а нижній – верхньої частини тазової кістки.

Тим, хто потерпає від **неврозів та безсоння ввечері,** за півгодини до сну мед розчинити в склянці води кімнатної температури й випити.

Якщо **виразка шлунка** – вживати по 2 ст. ложки меду раз на добу натще, краще пізно ввечері. Курс лікування – місяць.

В разі гепатиту: 1 ст. ложку меду з яблучним соком уранці й увечері.

Для лікування від **ревматизму** мед слід нанести на хворе місце, накрити компресним папером, а потім – утеплюючою пов'язкою.

Місця опіків змащують свіжим медом.

Рани й виразки: 50 г евкаліпту залити 0,5 л води, варити впродовж 3–4 хв. Відвар процідити, додати 2 ст. ложки меду. Робити примочки.

Дерматити: змішати в однакових кількостях сік каланхое і мед, витримати тиждень, додати до суміші стільки ж соку алое, настоювати ще тиждень. Застосовувати як мазь.

Найсмачніший рецепт, який пропонують у багатьох народних порадниках, а українські бджолярі стверджують, що це справжня «віагра» – суміш меду з волоськими горіхами. Приготуйте суміш з рівних частин меду й подрібнених ядер волоських горіхів. Вживайте через 30 хвилин після їжі 2–3 рази на день по 2 чайні ложки протягом 3–4 тижнів.

Врешті, краяни, дякуйте Богові та бджолі й будьте здорові.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ПОСТАТІ

ПІОНЕРКА УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ

У Косові на родинному подвір'ї Павликів під проводом Союзу українок та «Просвіти» зібралася місцева інтеліґенція з нагоди відкриття меморіальної дошки Анні Павлик. Розпочала зібрання голова Косівської організації Анна Богдан. З коротким повідомленням виступила Ростислава Федак, заступниця голови Союзу українок України.

Анна Павлик (1855–1928)

Галицька громадська діячка, сестра і співпрацівниця Михайла Павлика, піонерка українського жіночого руху в Галичині Анна Павлик народилася у незаможній родині землеробів і ткачів у с. Монастириська (місцевість колись називалась Гирівкою) Косівського району. У рідному селі Анни та Михайла Павликів витав дух опришківства, з вуст в уста передавалися пісні про Олексу Довбуша, які вплинули на формування її світоглядних позицій, а делікатність і доброту вона успадкувала від матері Марії. Любов до рідної землі, народу сформували атмосфера дитинства, народнопісенне довкілля, культ чесної праці, потяг до просвітництва.

Була відданим помічником брата Михайла Павлика у повсякденній його роботі. Часто бувала серед сільських ткачів, дрібних ремісників, поширювала друковане слово, пропаґувала пісні і співанки, які складали люди. Влада дорікала їй за бунтарські пісні, авторство яких приписували Анні. Вона увійшла в історію як особистість непересічних здібностей, вірна ідеям народолюбства, емансипації жінки.

Шанували Анну Павлик як невтомну трудівницю на полі народознавства, фольклористично-етнографічну працю Леся Українка, Михайло Драгоманов, Василь Стефаник, Михайло Грушевський.

Протягом багатьох років вона збирала історико-краєзнавчі відомості, інформацію про економіку, стан народних промислів Гуцульщини, свідчення людей, людські відносини – і все це подавала як необхідний матеріал для наукових студій М. Павлика, М. Драгоманова, І. Франка, Ф. Вовка. Ця праця була для добра України. А її літературні спроби й праця для брата досі не пошановані й не досліджені.

Анна була цілісною натурою, вміла долати перешкоди й мала конкретну мету: допомагати людям. Вона безкоштовно вчила дівчат шити, ткати, читати, а собі на хліб заробляла кравецькою роботою. Освіту здобувала самотужки, бо на оплату за навчання не було грошей. Приватні уроки німецької та французької мов брала у Львові, багато читала, спілкувалась із видатними особистостями. Брат М. Павлик дуже любив сестру, турбувався про неї, цінував її працю, але забезпечити навчання для неї не мав змоги.

Шукала Анна Павлик кращої долі все життя, але та поверталася до «вродливої гуцулки» мачухою. Залишалася рядовою на неосяжному полі всеукраїнської духовності, загальнонаціонального відродження. Її письменницька спадщина – це: спроби віршування («Дурненьків суд», «Несумлінність»), статті-враження від розповсюджуваних видань, есеї («Листи товаришеві», «Що думають ремісники на Буковині?», «За вибори»), оповідання та етюди («Заробниця», «Сам – собі»), фольклористично-етнографічні статті.

Все, що вийшло з-під її пера, мало не стільки художню, скільки наукову вартість і потребує ґрунтовного дослідження.

У рік 155-річного ювілею від дня народження Анни Павлик вперше пошанована скромна українка-громадянка – в рідному Косові відкрили меморіальну дошку як данину шани жінці-українці.

Лариса ДАРМОХВАЛ

НОВИЙ РЕПЕРТУАР

СТРІЛЬЦІ СІЧОВІЇ

Стрільці січовії, втішаємось вами,
Ваш подвиг окрилює нас.
Тепер ми живем
в незалежній державі
І вірим: все буде гаразд.

Піднімуться внуки
козацької слави
І слави стрільців січових,
Добро запанує і єдність між нами,
Життям заживемо новим.
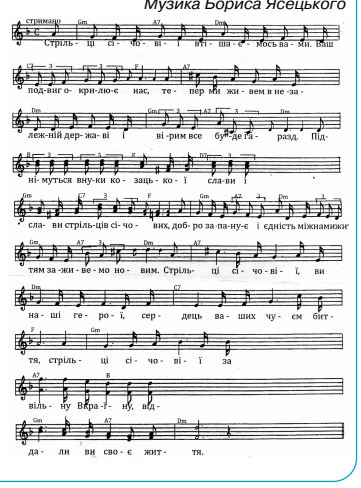
ПРИСПІВ:
Стрільці січовії, ви – наші герої,
Сердець ваших чуєм биття.

Стрільці січовії,
за вільну Вкраїну
Віддали ви своє життя.

Лишали домівку, дітей і дружину,
Лишали заплакану матір –
За вільну свою
незалежну Вкраїну
Із ворогом йшли воювати.

Не всі повернулись
до рідної хати
Втішатися сином, донькою –
В гіркую чужину пішли помирати,
Навік залишившись собою…

Слова Нестора Мартинця
Музика Бориса Ясецького

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПРОСВІТЯНИНА

Минає 40 днів, як відійшов у засвіти вірний син України, добрий сім'янин, люблячий батько та дідусь, ревний християнин **ІЛЛЯ ІВАНОВИЧ ГУРСЬКИЙ.**

Народився Ілля Іванович 22 березня 1925 року в селі Збора Калуського району у багатодітній родині, де було семеро дітей. Його дитинство закінчилось дуже рано – після смерті батьків, коли було йому щойно 10 літ.

Успішно закінчив сільську школу і вступив до Бориславського нафтопромислового технікуму, по закінченні якого був скерований на роботу в управління газового господарства Долинського УБР.

В молоді роки був активним учасником аматорського хорового колективу, організовував просвітницькі заходи націоналістичного спрямування, які проходили в Долині, Калуші, Дрогобичі, Заболотові та в інших містах області.

Після одруження в 1957 році переїхав до Станіслава. З 1975 по 1990 рік працював на Івано-Франківському арматурному заводі. Був членом Івано-Франківської міської організації ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Брав участь у зустрічах з учнівською молоддю шкіл міста, проводив з ними розмови на патріотичну тематику.

У ці дні засилаємо щирі співчуття родині покійного й просимо близьких і знайомих, хто знав і поважав Іллю Івановича за життєлюбність, високий патріотизм і активну громадянську позицію, згадати й молитовно пом'янути Іллю Гурського та побажати, щоб рідна українська земля була йому пухом.

Просвітяни осередку «Відродження»

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ…

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА
серпень

(Закінчення. Поч. у № 26–27)

25 СЕРПНЯ

125 років від дня народження **Євгена Нагірного** (1885–1951), українського архітектора, автора проектів церков у місті Богородчани, селах Ріпне, Фітьків, Старі Богородчани.

115 років від дня народження **Івана Неділького** (1895–1970), українського композитора, віолончеліста, педагога.

70 років від дня народження **Марії Влад** (1940), поетеси й громадської діячки, уродженці с. Розтоки Косівського району.

70 років від дня народження **Марії Турчин** (1940), громадсько-культурної діячки, союзянки і просвітянки, почесного члена Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

28 СЕРПНЯ

135 років від дня народження **Лонгина Цегельського** (1875–1950), адвоката, публіциста, політичного діяча, державного секретаря внутрішніх справ уряду ЗУНР.

29 СЕРПНЯ

65 років від створення обласної бібліотеки для дітей та юнацтва. Ініціатором її створення і першим директором була В. П. Еліан (1945).

Підготував Петро АРСЕНИЧ